

lištima. Najveći je vis otoka Vela Straža (336 m). Glavno je mjesto Sali s lijepim žalom, a leži na južnoj obali otoka. Druga su manja mjesta na otoku: Luka, Božava, Birbinj, Savar, Soline i Žman, i sve su parobrodarska pristaništa. Lijep je uspon na brdo Bručastac ($\frac{3}{4}$ s. iz Sali). S njegova vrha puca vidik na bližu okolicu, a dalje preko Jadrana na brda oko Ancone u Italiji. Odavle se na zapad i na istok vidi velik dio Dalmacije. Poludnevni izletom stiže se do Strašne Peći. To je spilja, koja sa svojim velikim sigama, visokim do 5 m i debelim $1\frac{1}{2}$ m, na pogled daje sliku kakva veličanstvenog podzemnog hrama.

Kornat je dug 22 km s vrhom Veli Vrh (236 m). Obala ovoga otoka veoma je podesna za morske i sunčane kupelji. Odlična prilika za pecanje riba. Na otoku Kornatu nema sela, ali je vrijedno pogledati staru mletačku ruševinu.

Izleti čamcem u susjedne zalive, gdje se pružaju nebrojene prilike za ribolov (tune, palamide, barbuni, languste i jastozi). Izleti brodom na susjedne otočice.

BIOGRAD

Stari, historijski znamenit gradić Biograd leži 28 km južno od Zadra. U povijesti se spominje 950 godine po prvi put. U 11 vijeku razvio se Biograd uvelike i stekao znatan ugled kao najvažniji grad hrvatskoga kraljevstva. Stara Blandona (ili: Alba Maris) imala je kraljevski dvor i bila je omiljeno sjedište hrvatskoga kralja Krešimira III. Kada je po izginuću narodne dinastije ugarski kralj Koloman postao 1102 god. hrvatskim kraljem, bio je okrunjen u Biogradu. Godine 1125 mletačka mornarica sruvni Biograd sa zemljom i otada se ovaj nekada cvjetni i napredni grad nije više podigao do stare moći i sjaja. Biogradski se biskup preseli tada u Skradin. Na tkonskom brijegu otoka Pašmana sučelice Biogradu stoji benediktinski samostan, koji je kralj Petar Kresimir u svoje vrijeme bio obilato obdario. Teške je nedaće pretrpio Biograd u 16 i 17 vijeku od Turaka, tako da od njegove nekadašnje veličine ima danas samo neznatnih ostataka.

Izleti: u Ravne kotare, najbolje kolima, putem Biograd—Benkovac. Na raskršću puta Zadar—Skradin i Novi grad—Vrana leži lijep gradić Benkovac, glavno mjesto Ravnih kotara. U blizini stoji na uzvisini dvorac Perušić, nekada vlasništvo porodice Šubića, čvrsta brana protiv nadiranja Turaka s jedne i Mlečana s druge strane. Oko 10 km dalje stiže se u Nadin, nekadašnji rimski Nadinium. Stara tvrda kula Gradina, 266 m nad morem, pruža dalek vidik na Ninski zaton, na Benkovac i sve do rimskoga grada Aserije. Ova je kula imala va-